

Erasmus beszámoló

Tárnok Balázs

Küldő intézmény: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar, Budapest

Fogadó intézmény: Radboud Universiteit, Nijmegen, Nederland

Helyszín: Nijmegen, Hollandia

2012. augusztus 20. – 2013. május 14.

2012 tavaszán tudtam meg, hogy megkaptam az Erasmus ösztöndíjat a hollandiai Nijmegenbe a Radboud Egyetemre két félévre. Mindösszesen – a hazai vizsgakötelezettségek miatt – 8 hónapot, életem egyik legmeghatározóbb nyolc hónapját tölthetem el ott. Immár egy hónapja költöztem haza, így jelenleg úgy tűnik, mintha rengeteg idő telt volna el azóta, hogy végleg elhagytam Hollandiát, másrészt az egyes élmények mintha csak tegnap történtek volna. Ebben a beszámolóban megpróbálom feleleveníteni az elmúlt egy évet, a készülődéstől egészen az eltávozásig.

Amikor az ember megtudja, hogy majd egy évet tölt majd külföldön egy Erasmus programon, alapvetően gyökerestől megváltozik az élete. Le kell még nyomni addig egy vizsgaidőszakot, egy minél tartalmasabb nyarat, az ember ugyanakkor már azt a napot várja, hogy mehessen. Legelső dolog, ami eszünkbe jut: lefoglalni a repülőjegyet, hogy minél olcsóbban juthassunk hozzá. A Radboud nagyon jó orientációs napokat szervez augusztus végére (erről részletesebben később), így gyorsan megnézni, mikor kezdődik, és kiválasztani azt az időpontot, ami a legmegfelelőbb ár és érkezés szempontjából is. A másik dolog, hogy a nijmegeni kollégiumok bérleti ideje a hónap első vagy 16-ik napjától kezdődik, ezzel is számolni kell. A nyári repülőjegyek mindig drágábbak, mint az év más szakában, ezért a gyors foglalás ezért is fontos. Pár diáktársam busszal érkezett; ennek előnye, hogy bármennyi cuccot el lehet vinni, nem kell grammonként méregetni a bőröndöt, nehogy a fapados társaság megbüntessen a súlytöbblet miatt, valamint olcsóbb is, a hátránya a majd 24 órás út Budapestről.

Én augusztus 20-án repültem, az orientáció 19-én kezdődött. Ryanair jegy, 24 ezer ft-os, egyirányú jegy, viszonylag drága, de ez van. Egy 15 kg-os poggyász, egy 10 kg-os kézipoggyász. Szinte semmi, de a többi cuccot majd a szülők küldik ki csomagküldő szolgálattal. Sokkal jobban megéri, mint cipekedni, és a fapados társaságnak fizetni a nagy pénzeket. Nekem a DPD csomagküldő szolgálattal küldtek ki dolgokat, a kabátot, pástétomot, pálinkát (fontos kulturális kellék!), és minden más egyebet, amit az ember nem kap meg ott. A 23 kg-os csomagomért kb 6 ezer ft-ot fizettünk, 3 napon belül ott volt, szóval teljesen jó. A poggyászba az ember az akkor fontos cuccokat rakja be, de 25 kg-al elindulni otthonról egy évre elég nehéz vállalkozás, de nem lehetetlen. Mivel az orientáció 19-én kezdődött, én egy napot késtem. Rosszul tettem! Mivel a kollégiumi bérletem is 16-án kezdődött, sokkal tanácsosabb lett volna hamarabb elmenni. Az egy nap késés az orientáción azért számít, mert abban a pillanatban, ahogy az ember beteszi a lábát Hollandia földjére, kell szereznie egy biciklit, mert anélkül kint nincs élet. Na, most, 19-én csoportos biciklívásárlást szerveztek nemcsak az Erasmusos gólyáknak, de a többi 2-3 ezer gólyának is, akik a városba érkeztek tanulni a Radboudra, így az egy napos késéssel azt értem el, hogy a drága és a rossz bringák maradtak a boltokban. Nem éri meg napokat várni, mert a tömegközlekedés iszonyú drága, egy vonaljegy 2-3 euro, így 2 nap tömegközlekedéssel ott vagyunk, hogy inkább megvehettük volna a kicsit drágább biciklit. Arról nem is beszélve, hogy az orientációs napok programjaira a csoportokat úgy szervezik, hogy már mindenki rendelkezik biciklivel, így tényleg az első napon meg kell venni a biciklit – amint említettem, ez az orientációs napok keretein belül a mentorok segítségével történik. Ő volt az én társam, jóban, rosszban. 90 euroba került, nagyon jó bicikli volt:

A mentorcsoport felépítése a következő: kb 12-14 erasmusos diák, 4 holland mentor. Ők segítenek mindenben, nemcsak az első napokban, de végig bátran lehet hozzájuk bármilyen kérdésben fordulni. Sok programot szerveznek a csoport tagjai számára az egész szemeszter során, rendkívül jól működik a rendszer.

Az orientációs napok elképesztően jól szervezett volt, nagyon sok jó program, igazi közösségépítés folyt ott. Sportprogramok, kirándulások, városnézés, bulik, minden, ami egy erasmusos hallgatónak kell ahhoz, hogy élményekkel kezdődjön a kinti élet. Mi nagyon szerencsések is voltunk, mert szeptember végéig 25-30 fokos időjárás volt, eső nélkül. Erre a hollandok is azt mondták, hogy évszázados mázlisták vagyunk, használjuk ki. Meg is tettük, strandoltunk a Waal partján, amikor csak tehetjük, kint voltunk, és élveztük a jó időt. Egy momentum az alábbi képen az orientáció sportnapjáról:

Az orientáció egy másik nagyszerű eseménye az ún. nemzetközi vacsora est. Minden nemzet elkészíti a saját nemzetének ételét, illetve adott esetben egy nemzeti itallal is megkínálja a társakat. A mentor csoportomban együtt voltam Deésy Veronikával, vele a legegyszerűbb, mégis nagy népszerűségnek örvendő paprikás krumplit készítettük el, hozzá pedig jófajta barackpálinkával kedveskedtünk. Amit egy átlagos európai fiatal tud a magyarokról: gulyás, Sziget-fesztivál, pálinka (gulyást nem próbáltuk be, a 12 euro/kg-os marha és disznóhús árak mellett a paprikás krumpli adalékai diáktársainknak tűntek). Ezért mindenképp ajánlott egy üveg pálinkát is vinni, mert a többi nemzet is viszi a saját portékáját, illetve nagyon szeretik is. Én házilag készített kolbászt és sonkát is vittem, mindkettőnek nagy sikere volt. Erre az estére emellett a nemzetükre jellemző hagyományos öltözékben mennek a diákok. Én ezt még meg is spékelttem egy rövid néptánc bemutatóval is (a fenti képen).

A kollégium. Én Lentben laktam, ami Nijmegen egy városrésze, külvárosa. Elképesztően jó volt ez a kollégium abból a szempontból, hogy itt szinte csak nemzetközi diákok laktak, ezért nagyon jó közösség alakult ki. 330 euros kollégiumi díj egy hónapra viszont elég meredeknek tűnhet, viszont nem nagyon van más lehetősége az embernek, hiszen Nijmegenben 150 ezer ember él, ennek 20%-a diák, túlnépesedett város. Más lakhatási lehetőség nem nagyon adatik, így jobb elfogadni ezt a lehetőséget. Az információ nem megerősített, de legjobb tudomásom szerint a lenti kollégium a jövőben nem lesz kiadó. Pedig nagyon jó hely volt, sok jó házibuli helyszíne, elképesztően jó közösség-összekovácsoló sajátosságokkal. Nagyon szerettem itt lakni.

Az iskola. Összességében azt mondhatom el, hogy rendkívül hasznos tapasztalatokkal gazdagodtam. Nagyon jól szervezett volt az oktatás, erasmusos szemszögből. Az első szemeszterben két tárgyból vizsgáztam, a European Legal History és a Sociology of Law c. tárgyakból. Mindezek mellett látogattam a Criminology c. órát. A második szemeszterben a tárgyak sokkal közelebb álltak az érdeklődésemhez. Három tárgyból tettem sikeres vizsgát: Insurance Law, International Individual Criminal Responsibility, Comparative Constitutional Law, és emellett látogattam az Introduction to Dutch Criminal Law c. órát. A European Legal History európa jogtörténetét mutatja be a római jog továbbélésére alapozva. A Sociology of Law – amit a PPKE-JÁK Jogszociológia c. óráként át is vesz – egy picit nehezebb, mely óra négy részből tevődik össze; egy írásbeli teszt a szemeszter közepe felé, egy csoportmunka, egy tanulmány és annak bemutatása, megvédése. A tanulmányok írását általánosságban véve rendkívül szigorúan veszik, komoly hangsúlyt fektetnek a tudományos kutatás háttérére, rendkívüli alapossággal végzendőek el ezek a tanulmányok, különben – akár többször is – visszaküldik kijavításra és átdolgozásra. Ezt a megállapítást a Radboud összes beadandó dolgozatára érvényes, nem szabad félvállról venni. A biztosítási jog és a nemzetközi büntetőjogi felelősség tana c. órák rendkívül hasznosak voltak, ugyanis ezeket a PPKE-JÁK-on, csupán felületesen oktatják a polgári jog illetve a nemzetköz közjog részeként, ellenben ezeken az órákon hasznos tapasztalatokat lehet szerezni a témákat illetően. A biztosítási jogot egy írásbeli teszt, a nemzetközi büntetőjogi felelősség tanát pedig egy szóbeli vizsga zárja le, mindkét vizsga komoly felkészülést igényel. Az összehasonlító alkotmányjog – melyet a PPKE-JÁK ezen a címen kötelezően választható tárgyként át is vesz – szintén egy érdekes, interaktív stílusban oktatott óra, mely egy beadandó dolgozathoz és egy írásbeli teszthez áll. A Radboud oktatási filozófiájának nagy előnye, hogy a vizsgán engedi használni a normaszöveget, így nem kell szó szerint bemagolni a törvényt – mint idehaza -, hanem annak felhasználását tanulja meg a diák. További pozitívum, hogy az oktatók közvetlenek, keresztneveiken szólítják magukat, rendkívül segítőkészek és közvetlenek – nem érvényesül a Magyarországon még gyakran uralkodó rendkívül nagy, és sajnos gyakran éreztetett szintkülönbség a tanár-diák között -, ugyanakkor komolyan megkövetelik az

anyagot. Nincs kifogás, hogy a világ másik feléről jöttem, a tipikusnak mondható holland szabályfüggőség itt jól megmutatkozik; mindent a szabályok szerint, a lehető legobjektívabb elbírálás szerint, pontosan végeznek el. A holland egyetemen tanuló Erasmus diák íróasztala a vizsgaidőszakban – figyelem! Ez egy olyan erasmus, ahol kell tanulni!! ☺

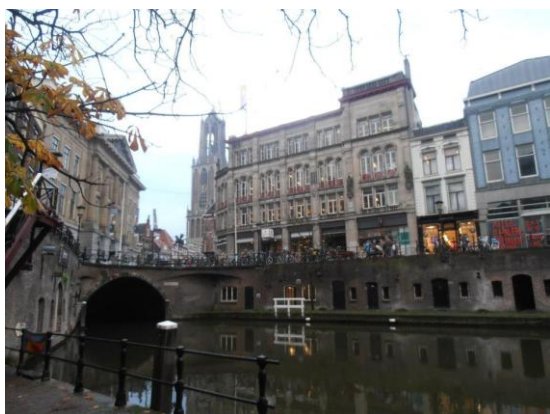
Ami az egyetem egyik aranybányája, és minden Radboudra érkező diáknak ajánlott – sportcentrum. Az egyetem sportcentrumába a havi bérlet ára 14 euro, ebben viszont van korlátlan konditerem használat, illetve különböző kurzusokon részvétel. A legelképesztőbb sportkurzusok kerülnek megrendezésre, majd 60 sportot lehet üzni a sportközpontban, mindezt a havi 14 euroért. Jómagam vívásra, röplabdára, asztaliteniszre, focira, squashra jártam, de az egyetem választéka rendkívül széles. Ez bizonyosan nagyon fog hiányozni. ☹

Hollandia – relatíve kis ország, rendkívül sok szép hellyel. Utazni kell sokat! A vonatjegy drága, de a Kruidvat nevű bolt félévente egyszer kínál olyan ajánlatot, hogy 14 euróért egész napos jegy, korlátlan hétfélig utazással. Ezt ki kell használni, én is többször megtettem a két félév során, és nagyon jó csoportos utakon vettünk részt. Amszterdam – a főváros, sokak kedvenc városa, és nem csak a közhelyek miatt, hanem valóban egy egyedi hangulatú, rendkívül szimpatikus város. Sok fecsegést nem is igényel, akár többször is megnézendő.

A negyedik kép Haarlemben készült, Amszterdam melletti kisváros. És igen, a képen látható idő a tipikus holland időjárás, jobbára ködös-szeles-esős. Erre fel kell készülni. (Az egyetem egyik dolgozójától hallottam egy szintén találó megfogalmazást: a tipikus holland időjárás – négy évszak egy napon...sokat elmond, és igaz is, kivéve a téli-kora tavaszi hónapokat, mert akkor csak őszi-téli az idő) Zaandvoort an Zee – egy kis falu, Haarlemtől nem messze (az eddig említett három település egy napon is teljesíthető).

Utrecht – csodaszép város, Hollandia legszebb kanálisaival, és a dómban egy magyar kápolna is van. A városokban egyébként minden szombaton és hétfőn reggel piacok vannak, érdemes ezeket is meglátogatni, beleértve a halsátrakat, ahol elsőrangú heringet illik enni. ☺ Maastricht – karnevál idején voltunk a városban, amikor is minden holland megőrül, beöltöznek, fesztiválnak, felvonulnak, a hátulgombolósoktól kezdve a legidősebbekig. Ilyenkor egy nagy fesztivállá változnak át a városok, mindenképpen érdemes a tavaszi szemeszterben érkezőknek ezen részt venni. Eindhoven – Queen's Day, vagyis a királynő napjának alkalmából voltunk a városban. Ez az esemény külön említést érdemel. Idén koronázás is volt, mivel a királynő lemondott a tisztségéről fia javára. Az esemény azonban minden évben nagy jelenség. Sokkal nagyobb örület, mint a karnevál, elképesztően jó napot töltöttünk el, azt hiszem, talán a legélvezetesebb napot a hollandiai tartózkodásom alatt. Szavakkal leírni alig lehet, látni kell! ☺

Frízöld – Groningen és környéke, tengerparti városok. Sajátos hangulatú vidék, Hollandia legtávolabbi pontja Nijmegenből, északon. A vonat ide alapáron nagyon drága lenne, a 14 euros napijeggyel megéri megnézni. Den Haag (Hága) – ahol a királynő (mostantól király) és a parlament is székel, valamint a nemzetközi törvényszékek, a Nemzetközi Bíróság és a Nemzetközi Büntetőbíróság otthona. A Radboudon működő diákegyesület (SILA Nijmegen) minden szemeszterben szervez több exkurziót a törvényszékekre és bíróságokra. Mindenképpen érdemes kihasználni. Én az ICTY épületében voltam egy kisebb csoporttal, ahol Radovan Karadzic meghallgatásának egy részén vettünk részt. Nagyon érdekes volt látni, hogyan működik a törvényszék.

Na, és persze Nijmegen. Hollandia legrégebbi városa. Barátságos, hangulatos kisváros. Az egyetlen dombos város – ennek biciklizésnél annyira nem szoktunk örülni, pláne, hogy mi, akik Lentben laktunk, 7 km-re az iskolától, napi kétszer bicikliztünk át a folyóvízszint alatt fekvő Lentből a dombos Nijmegenbe. Rendkívül jó sport, ugyanakkor a havas-esős időben nem a legélvezetesebb időtöltés, de egy idő után már ezt az akadályt is nevetve veszi az erasmusos diák.

A határokon át is érdemes utazni. A közeli Belgium is mindenképpen megér egy misét. Mi Brüsszelt látogattuk meg. Örült egy város, érdemes megnézni, jómagam nem estem nagy szerelembe, viszont a belga sült krumpli minden pénzt megér! A képen Bartók Béla szobránál, Brüsszelben) Érdemes továbbá Németország felé venni az irányt. Szeptember elején, a ragyogó, jó idő közepette elbicikliztünk Klevebe, a legközelebbi német kisvárosba. Aznap kb 55-60 km-t tehattünk meg biciklivel, szép délutánt töltöttünk el. A holland vidék mesebeli, sok állat és rendkívül igényes farmok. (a kép a biciklitúra alatt készült.)

Összességében rendkívül tartalmas volt ez a hollandiai nyolc hónap. Voltak húzós pillanatok is, amikor az iskolai felkészülés különösen sok időt igényelt, és mindemellett bíbelődni kellett is az otthoni órákra a beadandókkal, illetve hazajönni kedvezményes vizsgát tenni, hogy a vizsgaidőszakban idehaza ne essünk darabokra. Külön említést érdemel, hogy ezen sajátos rendszerünk, hogy amennyiben meg kívánjuk őrizni államilag támogatott helyünket az egyetemen, akkor hazai vizsgákat is meg kell csinálnunk, egyedülálló a nemzetek között. Kintlétünk alatt más országok diákjai nem készültek a hazai egyetemük óráira, mivel vagy felmentést kaptak, vagy teljes kreditértékkel vihették át a tanulmányi eredményeiket. Ez a helyzet kissé megnehezítette a kinti életet, illetve a hazautazás idejét is jóval előbbre hozta. A jogi tanulmányok kint is – a többi tárgy negyedéves időbeosztásával ellentétben – félévekre vannak osztva, így még december, illetve május közepéig meg tudtam kint csinálni a vizsgáimat, hogy hazautazhassak az itthoni tárgyakat is teljesíteni. Evégből így június végén kissé túlhajszoltnak érzem magam, rendkívül pörgős év volt. A félreértések elkerülése végett, az imént leírtakat azért nem úgy kell értelmezni, hogy nem jutott időnk a szórakozásra, mert jutott bőven. De jól be kellett osztani az időnket, és felelősségteljesnek lenni a tanulmányok terén is.

Szerencsésnek érzem magam, hogy itt tölthettem az erasmus ösztöndíjas programot. Bár, mint említettem, megdolgoztunk a kreditekért, rendkívüli élményekkel gazdagodtam. Egyik ilyen kimagasló élmény a születésnapom volt – erről készült fotó alább. A fogadó intézmény nagyon segítőkész volt, sok egyedi programot szerveztek nekünk. Odafigyeltek ránk, igényes szolgáltatásokat nyújtottak. Emellett igaz barátságokra sikerült szert tenni, ami a program legértékesebb velejárója. Köszönöm, hogy ott lehettem! ☺

